

I N F O R M A T O R
dla kandydatów przystępujących do
egzaminu czeladniczego
w zawodzie
murarz

1. Do egzaminu zostanie dopuszczona osoba, która spełnia jeden z następujących warunków /Dz. U. Nr 215 z 12 października 2005r, poz.1820, §6/:

- 1) ukończyła naukę zawodu u rzemieślnika oraz dokończanie teoretyczne w szkole lub w formach pozaszkolnych;
- 2) posiada świadectwo ukończenia gimnazjum albo ośmioletniej szkoły podstawowej oraz uzyskała umiejętności zawodowe w zawodzie, w którym zdaje egzamin, w formie pozaszkolnej;
- 3) posiada świadectwo ukończenia gimnazjum albo ośmioletniej szkoły podstawowej oraz co najmniej dwuletni lub trzyletni staż pracy w zawodzie, w którym zdaje egzamin - odpowiednio do okresu kształcenia w danym zawodzie przewidzianego w klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego, określonej w odrębnych przepisach;
- 4) posiada świadectwo ukończenia gimnazjum albo ośmioletniej szkoły podstawowej oraz co najmniej dwuletni lub trzyletni staż pracy w zawodzie, w którym zdaje egzamin - odpowiednio do okresu nauki w danym zawodzie ustalonym przez Związek Rzemiosła Polskiego, jeżeli zawód nie występuje w klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego, o której mowa w pkt 3;
- 5) posiada świadectwo ukończenia szkoły ponadgimnazjalnej albo dotychczasowej szkoły ponadpodstawowej, prowadzącej kształcenie zawodowe o kierunku związanym z zawodem, w którym zdaje egzamin;
- 6) posiada tytuł zawodowy w zawodzie wchodzącym w zakres zawodu, w którym zdaje egzamin, oraz po uzyskaniu tytułu zawodowego co najmniej półroczny staż pracy w zawodzie, w którym zdaje egzamin.

3. Egzamin czeladniczy przeprowadza się w dwóch etapach:

I. etap praktyczny- polega na samodzielnym wykonaniu przez kandydata zadań egzaminacyjnych sprawdzających umiejętności praktyczne

Etap praktyczny obejmuje praktyczne umiejętności z zakresu kwalifikacji w zawodzie objęte tematami:

- Wykonanie fragmentu muru zgodnie z dokumentacją, w zadanym wiązaniu i określonej technice murowania
- Wykonanie zadanego rodzaju tynku na wyznaczonym fragmencie ściany
- Czas trwania etapu praktycznego nie może być dłuższy niż 24 godziny łącznie w ciągu trzech dni.
- Etap praktyczny przeprowadza się u pracodawców lub w warsztatach szkoleniowych, posiadających warunki organizacyjne i techniczne niezbędne do wykonania przez zdającego zadań egzaminacyjnych.

- Nadzór nad wykonywaniem przez zdającego zadań egzaminacyjnych etapu praktycznego sprawuje co najmniej dwóch członków zespołu egzaminacyjnego wyznaczonych przez przewodniczącego zespołu egzaminacyjnego.
- Zdający dostaje do wykonania 2 z zadania, które oceniane zostają pod względem: umiejętności i poprawności zorganizowania stanowiska pracy; znajomości i umiejętności prawidłowego posługiwania się narzędziami; poprawności wykonania zadania ze szczególnym zwróceniem uwagi na proces technologiczny, dokładność, estetykę; samodzielności w zakresie wyboru metod i techniki pracy; organizacji i wykorzystania czasu pracy; przestrzegania przepisów bhp i porządku na stanowisku pracy.
- Ocenę etapu praktycznego ustala się na podstawie ocen wystawionych za każde zadanie egzaminacyjne
- Skala ocen: niedostateczny (2), dostateczny (3), dobry (4), bardzo dobry (5), celujący (6)
- Na etap praktyczny zdający zgłasza się z dowodem osobistym lub innym dokumentem ze zdjęciem potwierdzającym jego tożsamość, ubraniem roboczym oraz wezwaniem na egzamin, które otrzymuje dwa tygodnie przed terminem

II. etap teoretyczny: składa się z dwóch części- pisemnej i ustnej

CZĘŚĆ PISEMNA- na egzaminie czeladniczym w ramach części pisemnej egzaminu teoretycznego sprawdzana jest wiedza z zakresu następujących tematów:

- rachunkowość zawodowa
- dokumentacja działalności gospodarczej
- rysunek zawodowy
- zasady BHP oraz ochrony przeciwpożarowej
- podstawowe zasady ochrony środowiska
- podstawowe zasady prawa pracy
- podstawowa problematyka prawa gospodarczego i zarządzania przedsiębiorstwem

Zdający rozwiązują test zamknięty zawierający pytania w powyższych tematach wraz z przyporządkowanymi im odpowiedziami. Rozwiązanie testu polega na wybraniu jednej poprawnej odpowiedzi z trzech wymienionych.

Zagadnienia obejmują:

- a) w zakresie rachunkowości zawodowej:
 - działania w zbiorze liczb rzeczywistych
 - wykonywanie obliczeń wynikających z zadań tekstowych
 - pojęcie procentu- obliczenia procentowe

- figury płaskie i ich własności
 - wykonywanie obliczeń związanych z figurami geometrycznymi
 - rozwiązywanie zadań dotyczących kalkulacji i obliczeń stosowania rabatu, doliczania podatku VAT, wyliczania procentowego podatku itp.
- b) w zakresie dokumentacji działalności gospodarczej:
- formy i procedury związane z zatrudnieniem
 - umowy o pracę
 - procedury związane z podejmowaniem działalności gospodarczej
 - REGON, PESEL, NIP
 - Ubezpieczenia społeczne, zdrowotne, podatki
 - Okoliczności sporządzania umów, protokołów odbioru, zamówień, dokumentowanie zakupu
- c) w zakresie rysunku zawodowego:
- formaty rysunku technicznego
 - skala i podziałki w rysunku technicznym
 - rzuty i przekroje rysunkowe
 - osie i płaszczyzny symetrii
 - rodzaje linii wymiarowania
 - oznaczenia rysunkowe
 - umiejętność czytania rysunków technicznych
 - przykłady rysunków technicznych
- d) w zakresie zasad bezpieczeństwa i higieny pracy oraz ochrony przeciwpożarowej:
- podstawowe przepisy dotyczące bhp w zakładzie pracy
 - regulaminy, instrukcje, instruktaże
 - badania lekarskie
 - elementy ergonomii
 - zasady udzielania pierwszej pomocy poszkodowanym w wypadku przy pracy
 - zapobieganie szkodliwym działaniom w czasie wykonywania pracy
 - podstawowe przepisy sanitarno- higieniczne
 - ochrona przeciwpożarowa i przeciwporażeniowa
- e) w zakresie podstawowych zasad ochrony środowiska:
- polityka ekologiczna państwa- instytucje państwowe odpowiedzialne za ochronę środowiska
 - główne źródła zanieczyszczeń i degradacji środowiska
 - zbiórka odpadów, recykling
 - podstawowe obowiązki zakładu pracy i obywateli w zakresie ochrony środowiska
- f) w zakresie podstawowych przepisów prawa pracy:
- podstawowe wiadomości związane ze stosunkiem pracy- pracodawca, pracownik

- wynagrodzenie za pracę
 - podstawowe prawa i obowiązki pracodawcy i pracownika
 - czas pracy i urlopy pracownicze
 - zatrudnianie młodocianych
- g) w zakresie podstawowych przepisów prawa gospodarczego i zarządzania przedsiębiorstwem:
- podstawowe zagadnienia dotyczące ekonomiki zakładu pracy
 - podstawowe zagadnienia ekonomiczne
 - podstawowe zagadnienia dotyczące działalności finansowej przedsiębiorstwa

Przykładowe pytania testowe:

✓ rachunkowość zawodowa

1. Przy zakupie towaru na kwotę 4800 zł udzielono rabatu w wysokości 7%. Ile trzeba zapłacić za towar?
 - a) 4404 zł
 - b) 4464 zł
 - c) 4644 zł

2. Objętość prostopadłościanu o wymiarach 4m x 0,25m x 20 cm wynosi:
 - a) 0,2 m³
 - b) 2,1 cm³
 - c) 21000 cm³

✓ dokumentacja działalności gospodarczej

3. Skrót NIP oznacza:
 - a) Numer Inspekcji Pracy
 - b) Numer Identyfikacji Podatkowej
 - c) Numer Identyfikacji Płatniczej
4. Z kasy fiskalnej otrzymujemy:
 - a) paragon
 - b) fakturę
 - c) czek

✓ rysunek zawodowy

5. Jaka jest skala rysunku jeśli wymiar rzeczywisty wynosi 2000mm, a na rysunku 10mm?
 - a) 1:20
 - b) 1:200
 - c) 200:1
6. Płaszczyzna na którą rzutujemy to:

- a) prosta rzutująca
- b) rzutnia
- c) prostopadła rzutująca

✓ **zasady BHP oraz ochrony przeciwpożarowej**

- 7. Wstępne badanie lekarskie przeprowadza się:
 - a) obowiązkowo na mocy prawa
 - b) na życzenie pracownika
 - c) na życzenie pracodawcy
- 8. W celu przywrócenia akcji serca u dorosłej osoby- ofiary wypadku, należy stosować ucisk na:
 - a) górną część mostka
 - b) wyrostek mieczykowy
 - c) dolną część mostka z ominięciem wyrostka mieczykowego

✓ **podstawowe zasady ochrony środowiska**

- 9. Co to jest utylizacja odpadów?
 - a) unieszkodliwianie odpadów w procesach technologicznych
 - b) spalanie
 - c) gromadzenie odpadów w specjalnych pojemnikach
- 10. Ochrona środowiska realizowana jest poprzez:
 - a) gromadzenie odpadów i zanieczyszczeń
 - b) zamykanie zakładów produkcyjnych
 - c) ograniczenie emisji zanieczyszczeń do środowiska

✓ **podstawowe zasady prawa pracy**

- 11. Dokument, który potwierdza odbycie stażu pracy to:
 - a) świadectwo pracy
 - b) umowa o pracę
 - c) podanie o pracę
- 12. Czy pracodawca ma obowiązek zapewnić pracownikowi płacę minimalną?
 - a) to zależy od kondycji finansowej zakładu
 - b) tak
 - c) nie

✓ **podstawowa problematyka prawa gospodarczego i zarządzania przedsiębiorstwem**

- 13. Przedsiębiorstwo zatrudniające do 50 pracowników to:
 - a) małe przedsiębiorstwo

- b) średnie przedsiębiorstwo
 - c) duże przedsiębiorstwo
14. PIT służy do:
- a) rejestrowania działalności gospodarczej
 - b) zdobycia koncesji
 - c) rozliczenia podatkowego

- W przypadku testu zamkniętego w każdym pytaniu **tylko jedna** odpowiedź jest prawdziwa
- Zdający rozwiązuje test na karcie odpowiedzi
- Za każdą poprawną odpowiedź uzyskasz **1 punkt**.
- Maksymalna liczba punktów jaką możesz zdobyć to 49
- W przypadku testu otwartego komisja dokonuje oceny każdej odpowiedzi wg ustalonych kryteriów
- Warunkiem zaliczenia testu jest uzyskanie pozytywnej oceny z każdego tematu testu.
- Skala ocen: niedostateczny (2), dostateczny (3), dobry (4), bardzo dobry (5), celujący (6)
- Na egzaminie można korzystać z **tradycyjnego** kalkulatora
- Część pisemna odbywa się w warunkach zapewniających samodzielną pracę zdającego
- Na etap teoretyczny egzaminu zdający zgłasza się z dowodem osobistym lub innym dokumentem ze zdjęciem potwierdzającym jego tożsamość

CZĘŚĆ USTNA- polega na udzieleniu przez kandydata odpowiedzi na wylosowany zestaw składający się z 9 pytań (po 3 pytania z następujących przedmiotów: technologia, maszynoznawstwo, materiałoznawstwo)

Przykładowe pytania na egzamin czeladniczy ustny w zawodzie murarz:

TECHNOLOGIA

1. Wymień rodzaje stropów ceramicznych.
2. Co rozumiesz przez pojęcie licowanie ścian?
3. Omów wykonanie ławy fundamentowej.
4. Omów wykonanie czynności przy izolacji pionowej fundamentów.
5. Wymień rodzaje strzępi, omów ich rolę na budowie.
6. Wyjaśnij pojęcie ścianki kolankowej.
7. Omów wykonanie ścianek działowych metodą suchą.
8. Omów wykonanie nadproża żelbetowego, wykonanego na mokro na budowie.
9. Omów zasady rozpoczynania murów grubych z cegły pełnej.

10. Jaka rolę pełnią tynki w budynkach?
11. W jaki sposób zagęszcza się beton?
12. Wymień rodzaje tynków.
13. Omów skład betonu i wymień jego cechy.
14. Omów zasady wiązania murów w wiązaniu pospolitym i krzyżkowym.
15. Opisz sposób wykonania tynków dwu i trzywarstwowych.
16. Wymień rodzaje fundamentów?
17. Wymień rodzaje murów ze względu na zastosowany materiał.
18. Omów sposób wykonania tynków wewnętrznych ktg III.
19. Omów różnicę w murowaniu na wycisk i na docisk.
20. Wymień rodzaje tynków zewnętrznych i wewnętrznych.
21. Wymień rodzaje stropów ceramicznych.
22. Omów przygotowanie podłoża pod tynki.
23. Wymień stropów murarskich Kleina?
24. Wyjaśnij, jak należy przygotować powierzchnię ściany pod układanie glazury.
25. Podaj sposoby łączenia prętowo zbrojonych (gładkich i żebrowanych).
26. Wymień elementy używane do wznoszenia ścian. Podaj 3 rodzaje wiązań.
27. Omów zasady murowania przewodów kominowych i wentylacyjnych.
28. Wymień jakie pomieszczenia w budynku mieszkalnym powinny posiadać wentylację grawitacyjną.

MASZYNOZNAWSTWO

1. Omów pojęcie transportu wewnętrznego.
2. Omów konserwację sprzętu na stanowisku pracy.
3. Wymień elektronarzędzia przydatne do robót okładzinowych.
4. Do czego służy poziomica wodna?
5. Wymień podstawowe narzędzia murarza.
6. Wymień narzędzia i sprzęt tynkarski.
7. Do czego służą wibratory na budowie?
8. Jakie maszyny i urządzenia służą do mieszania zaprawy i betonu?
9. Wymień urządzenia do transportu poziomego na budowie.
10. Wymień urządzenia do transportu pionowego na budowie.
11. Wymień rodzaje rusztowań drewnianych.
12. Wymień rusztowania metalowe.
13. Wymień rusztowania z napędem elektrycznym.
14. Do czego służy przenośnik taśmowy na budowie?
15. Wymień rodzaje betoniarek?
16. Omów narzędzia i sprzęt do robót izolacyjnych.
17. Do czego służy przenośnik taśmowy na budowie?

18. Jakie znasz rodzaje maszyn i urządzeń do transportu pionowego materiałów budowlanych?
19. Wymień maszyny i urządzenia do murowania.
20. Wymień maszyny i urządzenia do cięcia drewna?
21. Wymień rodzaje rusztowań do robót murarskich?
22. Omów rusztowania ze względu na zastosowany materiał.
23. Wymień narzędzia do murowania.
24. Wymień maszyny i urządzenia do mieszania zapraw i betonów?
25. Wymień maszyny i urządzenia do cięcia i szlifowania materiałów ceramicznych.
26. Omów zastosowanie rusztowań warszawskich.
27. Omów urządzenia do podgrzewania lepiku.
28. Omów poziomice wodną i zakres jej zastosowania
29. Wyjaśnij, do czego służy ubijak pneumatyczny.
30. Podaj, jakie wiertła stosujemy do wiercenia w betonie.
31. Omów urządzenia do podgrzewania lepiku.
32. Wymień rodzaje rusztowań roboczych.
33. Omów zastosowanie narzędzi pomiarowych: łąta murarska, pion, poziomica, kątownik murarski, przymiar liniowy

MATERIAŁOZNAWSTWO

1. Wymień znane cegiel i wyjaśnij, co one oznaczają.
2. Wymień rodzaje cegiel ceramicznych.
3. Wymień rodzaje ściennych pustaków ceramicznych.
4. Do czego służą pustaki wentylacyjne?
5. Wymień kruszywa naturalne i omów ich zastosowanie.
6. Z jakich materiałów składa się zaprawa cementowo – wapienna i do czego służy?
7. Wymień rodzaje i marki cementu.
8. Wymień rodzaje wapna.
9. Wymień rodzaje gipsu i materiałów gipsowych.
10. Wymień budowlane profile stalowe?
11. Wymień materiały do izolacji przeciwwodnej i przeciwwilgociowej.
12. Wymień materiały do izolacji ciepłochronnej?
13. Omów zastosowanie wyrobów klinkierowych.
14. Omów zastosowanie siatki Rabbita.
15. Omów zastosowanie kruszywa keramzytowego.
16. Wymień materiały z betonu komórkowego.
21. Wymień materiały wykorzystane przy wykonaniu tynków.
22. Omów zastosowanie gliny w budownictwie.
23. Dlaczego pewne rodzaje kamieni nazywamy naturalnymi?
24. Jakie materiały izolacyjne stosujemy w budownictwie?

25. Wymień rodzaje profili stali walcowanej.
26. Wymień materiały do izolacji cieplnej.
27. Wymień ścienne materiały ceramiczne.
28. Wymień materiały do izolacji przeciwwilgociowej i przeciwwodnej.
29. Wymień rodzaje cegieł ze względu na materiał z jakiego zostały wykonane.
36. Wymień materiały i wyroby gipsowe.
37. Omów właściwości wyrobów klinkierowych.
38. Wymień rodzaje pustaków stropowych.
39. Wymień pustaki ścienne z uwagi na użyty materiał do ich wytworzenia.
44. Co rozumiesz pod pojęciem lepiszcza?
45. Podaj cechy zbieżne porowatości i nasiąkliwości materiałów budowlanych.
46. Do czego służy zaprawa szamotowa?
47. Wymień rodzaje stolarki okiennej z uwagi na materiał.
48. Wymień materiały okładzinowe.
49. Czym charakteryzują się materiały mrozo odporne?
50. Wyjaśnij, jakie warunki musi spełniać woda stosowana do betonów i zapraw?
51. Omów skład betonu i wymień jego cechy.
52. Podaj wymiary i klasy cegły ceramicznej pełnej.
53. Wymień materiały wiążące stosowane przy murowaniu.
54. Wymień rodzaje materiałów stosowanych do izolacji przeciwdźwiękowej.

- Czas trwania części ustnej etapu teoretycznego nie może być dłuższy niż **30 minut**.
 - W części ustnej zdający losuje jeden zestaw zawierający po trzy pytania z zakresu każdego tematu egzaminu. Na zapoznanie się z treścią pytań zdający ma około 10 minut, których nie wlicza się do czasu trwania części ustnej egzaminu.
 - Warunkiem zdania etapu ustnego egzaminu jest uzyskanie pozytywnej oceny z każdego z trzech tematów
 - Skala ocen: niedostateczny (2), dostateczny (3), dobry (4), bardzo dobry (5), celujący (6)
 - Aspekty, które brane są pod uwagę w części ustnej egzaminu to: samodzielność i płynność wypowiedzi oraz zgodność z tematem
- ❖ Ocenę etapu teoretycznego ustala się na podstawie ocen wystawionych za część pisemną i ustną.
 - ❖ Ocenę końcową egzaminu ustala się na podstawie ocen wystawionych z obu etapów egzaminu- praktycznego i teoretycznego
 - ❖ Ocena niedostateczna z co najmniej jednego tematu części pisemnej lub ustnej etapu teoretycznego decyduje o niedostatecznej ocenie z tego etapu.
 - ❖ Ocena niedostateczna z co najmniej jednego zadania egzaminacyjnego etapu praktycznego decyduje o niedostatecznej ocenie z tego etapu.

- ❖ Zdający, który otrzymał ocenę niedostateczną z zadania lub zadań egzaminacyjnych etapu praktycznego, ma prawo przystąpić do egzaminu poprawkowego obejmującego to zadanie lub zadania.
- ❖ Zdający, który otrzymał ocenę niedostateczną z tematu lub tematów części pisemnej lub ustnej etapu teoretycznego, ma prawo przystąpić do egzaminu poprawkowego obejmującego ten temat lub tematy.
- ❖ Egzamin poprawkowy przeprowadza komisja, w terminie i miejscu ustalonym przez przewodniczącego komisji.
- ❖ Osobie, która zdała egzamin czeladniczy, izba rzemieślnicza wydaje świadectwo czeladnicze

Strona 1

**ŚWIADECTWO
CZELADNICZE**

Pani/Pan (nazwisko) imię.....

urodzona .. dnia .. r.

w ..

wej ..

zdała .. w dniu .. egzamin czeladniczy

przed Komisją Egzaminacyjną ..

otrzymała .. ocenę .. (nazwa stanowiska albo zawodu)

i uzyskała .. tytuł ..

CZELADNIKA

w zawodzie ..

Świadectwo jest dokumentem stwierdzającym posiadanie kwalifikacji zawodowych zgodnie z art. 3
zł. 1 pkt 3 ustawy z dnia 22 marca 1989 r. o rzemiołstwie (Dz. U. z 2002 r. Nr 112, poz. 979, z późn. zm.).

..... (nazwa izby)

Nr ..

 PRZEWODNICZĄCY KOMISJI EGZAMINACYJNEJ PRZEDSIEDZĄCY IZBY RZEMIEŚNICZEJ

..... (miejscowość)

Szkło, metal, ceramika, tkaniny, skóry, drewno, polimery, techniki specjalne

IRz-II/1